

2019-2020/ lector dr. istoric de artă Mirela Duculescu

Istoria Designului / an 1, licență
sem. I + sem. II
Curs (2h) + seminar (2h)

DESCRIERE: Cursul investighează cronologic și tematic istoria designului de la sfârșitul secolului al XVIII-lea până în prezent. Designul este privit în relație cu arhitectura, artele, meșteșugul și industria. Discuția se va axa pe practica designului în spațiul Europei Occidentale și al Americii de Nord, fără a exclude o scurtă examinare a situației internaționale.

METODA DE PREDARE: Prelegere însoțită de materiale ilustrative și seminarii (lucrări practice/LP pe echipe). Conversație dirijată, explicații, problematizare, studii de caz și exemple.

METODA DE EVALUARE: lucrări scrise, LP la seminarii, examinare în scris a tematicii discutate la curs.

OBSERVAȚII: Abordarea LP este adaptată structurii grupelor și contextului general. Fiecare etapă de evaluare este obligatorie pentru obținerea notei finale.

PUNCTAJ NOTĂ, SEM. I (100%):

- 1/ **recenzie** (prezentare succintă, în rezumat, cu observații critice personale) în scris (de mână/ 2-3 pagini sau la calculator/ 2-3 pagini, spațiat la 1,5 rânduri) a unui capitol la alegere din bibliografia obligatorie (Meggs, Heskett, Droste, Pile, Pevsner, Marcu-Lapadat, Itten etc.): 30%;
- 2/ **verificare în scris** (logică, capacitate de folosire a unui instrument teoretic) la ultimul curs: 50%;
- 3/ **prezența obligatorie** (minimum 10 prezențe), cu participare activă în cadrul cursului + LP: 20%.

PUNCTAJ NOTĂ, SEM. II (100%):

- 1/ **recenzie** a unui capitol la alegere din bibliografia obligatorie SAU **lucrare scrisă** (de mână, 2-3 pagini) în urma unei vizite bazate pe observație și documentare la Muzeul Tehnicii din București, care cuprinde răspunsul la două întrebări: ce ați schimba la acest muzeu?; ce obiect din colecție îl considerați reprezentativ pentru design și argumentați (puteți include schițe etc.); 30%;
- 2/ **examinare în scris** în sesiune: 50%;
- 3/ **prezența obligatorie** (minimum 10 prezențe = participare la curs + seminarii consemnată în jurnalul de curs), cu participare activă în cadrul cursului + LP: 20%.

OBSERVAȚII: Abordarea este adaptată structurii grupelor și contextului general. Fiecare etapă de evaluare este obligatorie pentru obținerea notei finale. **Predarea materialelor scrise de semestru se face fără utilizarea de elemente din plastic (folii transparente, dosare, plicuri etc.).**

I. CONȚINUTURI/ sem. I

1. **Introducere în estetică și tipologia formei + LP**
2. **Ce este designul? + LP**
reformă și industrie, proces de creație, proces de producție, strategie de creștere a vânzărilor, soluționare de nevoi umane/ design pentru sectorul public, design și cultură

3. **Standard, modul și materiale + LP**
definiție cantitativă (DIN) și calitativă („bun-gust” și modele de comportament)/ arhetip, prototip, standardizare/ materiale inteligente
4. **Cerere, oferta și design, marile expoziții (1700 - 1865) + LP**
manufacturi de stat, bresle, bunuri de consum cotidian/ revoluția și dezvoltarea industrială, „urâtenia mașinii”; artă, industrie și marile expoziții (Crystal Palace, Londra 1851)
5. **Arte, meserii, industrie I (1866 - 1900) + LP**
Mișcarea Arts and Crafts în Anglia/ Principiile Arts and Crafts în Statele Unite
6. **Arte, meserii, industrie II (1900-1930) + LP**
Art Nouveau (Arta 1900), Expo Paris 1900 și reforma în design/ Art Déco și Expo Paris 1925 – Europa, SUA

II. CONȚINUTURI/ sem. II

17 februarie 2020

7. **Arte, meserii, industrie III (1903-1933) – asociații profesionale în design + LP**
Deutsche Werkbund în Germania/ *Design and Industries Association (DIA)* în Anglia

24 februarie 2020

8. **Arte, design și utopii I (1917-1944) – școli de design + LP**
the first machine age (Rayner Banham), reforma socială și Mișcarea Modernă/ Bauhaus (1919-1933)

2 martie 2020

9. **Arte, design și utopii II (1917-1944) – școli de design + LP**
Vkhutemas (Atelierele Superioare Tehnico-Artistice (1920-1930) și constructivismul rus
Proiecție film documentar *Bauhaus, The Face of the 20th Century*, 1994 + discuții

9 martie 2020

LP Bauhaus

ANUNȚ

Câteva reguli de funcționare începând cu **11 martie 2020**:

- prelegerile + prezentările de temă per echipă + dezbaterile se vor ține la curs via Google Meet, luna, 14.00-16.00, vă rog să fiți prezenți online la ora fixată!
- grupul de Google Meet poate fi accesat urmând link-ul meet.google.com/fdg-boqj-rkj
- materialele digitale corespunzătoare (prezentări de curs/suporturi de curs, bibliografie, LO lecturi obligatorii pentru temele de echipă) se pot descărca de pe drive aici:
https://drive.google.com/drive/folders/1qsa9bxhr7o9y_acWqcpVqL75LohbYaMN
sau aici
<https://drive.google.com/drive/u/0/folders/15bLdkNp2ehdYJLdIHB4Zmu1PbC492O3G>
(link valabil și pe Google Meet)
- echipele (deja constituite) vor încărca prezentările corespunzătoare temelor practice (LP) tot pe acest grup pentru a fi parcurse de toți colegii de an, indiferent de specializare. Vă rog să vă gândiți dacă puteți lucra eficient în cadrul fiecărei echipe, ca până acum, dar la distanță.

- Jurnalul individual de curs devine obligatoriu, este echivalent prezenței. Din acest moment, puteți consemna (smanuscris sau digital) în jurnal elementele esențiale (definiții, concept, curente, stiluri, nume, proiecte, detalii de obiect, compoziții etc.) din suporturile de curs, prezentări, bibliografie și filme documentare.

16 martie 2020

Design modern (1945- cca 1970)/ partea I/ Modernismul Internațional/ Design Italian/ Statele Unite – formatorii de *good taste* și *good design*/ Design scandinav /
/ Bibliografie/ Meggs, Pile, Sparke, Fiell
/ Video/ Mies van der Rohe's Farnsworth House,
<https://www.youtube.com/watch?v=8M3p9iKITaA>

23 martie 2020

Design modern (1945- cca 1970)/ partea a II-a/ Școala de Design din Ulm (Hochschule für Gestaltung in Ulm/HfG, 1951-1968)
/ Bibliografie/ Meggs, Pile, Sparke, Fiell
/ Audio-video/ Museum für Gestaltung Zürich, free eGuide:
■ Swiss International Style/ <https://www.eguide.ch/en/tour/swiss-international-style/> (Ulm Stool – Max Bill, postere Jan Tschichold, Josef Müller-Brockmann etc.)
■ 100 Years of Swiss Design/ <https://www.eguide.ch/en/tour/100-jahre-schweizer-design/> (Swatch, Swissair trolley etc.)
/ *The Genius of Design. The Compelling Five Part Series of Designs that Shaped our Lives.* BBC Documentary, 2010, <http://youtube.com>, episodul 4

30 martie 2020

LP/ Design grafic: Realizați o scurtă fișă de prezentare a contribuției, activității și filosofiei despre design în viziunea unuia dintre următorii designeri, la alegere. Alegeți un produs al designului din activitatea designerului studiat, pe care îl considerați reprezentativ pentru noțiunea de design modern. Argumentați alegerea.

Timp/ 10-15 min., colegii prezintă prin rotație (de preferat alții decât cei care au susținut prezentarea temelor precedente).

DG1/ Massimo Vignelli (sursă bibliografică *The Vignelli Canon*, în anexă)

GD2/ Margaret Calvert (+ Jock Kinneir) (reper biblio <https://designmuseum.org/designers/jock-kinneir-and-margaret-calvert>)

SAU

Adrian Frutiger/ <http://www.eyemagazine.com/feature/article/reputations-adrian-frutiger>

GD3/ Wim Crouwel (reper biblio <https://designmuseum.org/designers/wim-crouwel>)

GD4/ Otl (Otto) Aicher (reper biblio <https://www.famousgraphicdesigners.org/otl-aicher>, + <https://www.piktogramm.de/en/>).

+

Bringhurst, Robert. „Type designers”, *The Elements of Typographic Style*, ed. 3, Hartley&Marks Publishers, Vancouver, 2004, pp. 333-345

DP/ Realizați o scurtă prezentare despre noțiunea de good design în viziunea lui Dieter Rams (cele 10 principii exemplificate).

Timp/ 10-15 min., colegii prezintă prin rotație (de preferat alții decât cei care au susținut prezentarea temelor precedente).

Repere bibliografice:

<https://designmuseum.org/designers/dieter-rams> (podcast inclus)

+

<https://www.vitsoe.com/eu/about/good-design>

+

<https://www.interaction-design.org/literature/article/dieter-rams-10-timeless-commandments-for-good-design>

+

<https://www.dezeen.com/2019/03/05/dieter-rams-documentary-gary-hustwit-interview/>,

DA/ Prezențați pe scurt noțiunea de „mașină de locuit” în concepția lui Le Corbusier (filosofie și principii de amenajare) precum și viziunea moderniştilor asupra unui spațiu interior amenajat rațional.

Timp/ 10-15 min., colegii prezintă prin rotație (de preferat alții decât cei care au susținut prezentarea temelor precedente).

Repere bibliografice:

Le Corbusier, *Bucuriile esențiale*, Ed. Meridiane, București, 1971 (vezi extras)

+

http://www.fondationlecorbusier.fr/corbuweb/morpheus.aspx?sysId=13&IrisObjectId=5234&sysLanguage=en-en&itemPos=61&itemSort=en-en_sort_string1%20&itemCount=79&sysParentName=&sysParentId=64 (Unité d'habitation, Marseille, France, 1945)

+

<http://insideinside.org/project/unite-dhabitation/>

+

<https://www.youtube.com/watch?v=KZMw-yM14RQ>

Opțional/ Capitolul „The Rational Interior” (pp. 129-146) din cartea lui Penny Sparke, *The Modern Interior*, 2008

6 aprilie 2020

Design, cultura de masă și consumism / lux vs cultura de masă (*high and low art*), *styling*, *pop design*/ consumism și clasa de mijloc/ design și ideologie în perioada Războiului Rece / Bibliografie/ Meggs, Pile, Sparke, Fiell

13 aprilie 2020

Design, nevoie și responsabilitate socială – ecodesign și *design for need* / nevoie și durabilitate, protecția mediului, referințe critice și legislative în anii 1970-1980 / Bibliografie/ Papanek (orice ediție), Meggs, Pile, Fiell

17-21 aprilie 2020/ liber (Paște)

27 aprilie 2020

Postmodernismul în design: anti-design și experimentalism/ definiții, caracteristici, critici/ anii 1970, banal design/ anii 1980, anti-design/ anii 1990, antidot stilistic al modernismului / Bibliografie/ Meggs, Pile, Fiell

/ *The Genius of Design. The Compelling Five Part Series of Designs that Shaped our Lives*. BBC Documentary, 2010, <http://youtube.com>, episodul 5

4 mai 2020

LP/ proiecție film *Design Trilogy: Helvetica* (regizor Gary Hustwit, 2007), discuții modernism +/- postmodernism

+

LP/ Vizită (virtuală) Casa memorială Anton Pann (București), echipele aleg un obiect, detaliu sau metodă de expunere considerată relevantă pentru a explica unui vizitator ce este designul, se argumentează alegerea.

În cazul în care este necesar un tur virtual, puteți accesa link-ul:

<https://mnlr.ro/tur/pann.html?fbclid=IwAR11nanJiIOkqyHRrc85ufZTI9htxdufM1kj5qr0rx4AJ-ZnL7MQCyTt7Q0>

Reper biblio/ <https://e-zeppelin.ro/in-vizita-la-un-om-inteligent-si-vesel-amenajarea-casei-memoriale-anton-pann-din-bucuresti/>

11 mai 2020

Design urban și spațiul public (I)/ nevoi și activități în spațiul public urban, tipologia echipamentului urban (locuri de stat, coșuri de gunoi)/ studiu de caz: PUZ Verona și Street Delivery în București

Bibliografie/ Gehl (2015)

18 mai 2020

Design urban și spațiul public (II)/ tipologia echipamentului urban (sisteme informaționale urbane, signalectica stradală, pavaje, borduri, bolarzi)

LP/ Vizită virtuală MARE, integrare în context urban, amenajare spațiu public și interior, design expozițional, identitate vizuală

<https://www.mare.ro/>

Reper biblio/ <https://e-zeppelin.ro/casa-neagra-din-primaverii-muzeul-de-arta-recenta-bucuresti/>
Predare jurnal de curs + lucrarea individuală

PLAGIAT

Plagiatul trebuie evitat în toate formele sale. Despre plagiat, tipuri de plagiat ca practică academică incorectă și reguli de evitare, inclusiv Codul UNArte privind etica și deontologia universitară, citiți aici:

http://www.unarte.org/resdoc/regulamente_pdf_ro_100.pdf, accesat la 20 septembrie 2019

<https://www.plagiarism.admin.cam.ac.uk/definition>, accesat la 24 septembrie 2019

BIBLIOGRAFIE OBLIGATORIE

Droste, Magdalena

Bauhaus, 1919-1933. Taschen, 2006

Dreyfuss, Henry

The Measure of Man. Human Factors in Design. New York, 1967

Dumbrăvician, Dinu

mic lexicon de termeni tipografici, Editura UNArte, 2016

Fiell, Charlotte și Peter

Graphic Design for the 21st Century, Taschen, 2003

Industrial Design A-Z. Taschen, 2000

- . *Design of the 20th Century*. Taschen, 2005
- Forty, Adrian *Objects of Desire (Design and Society Since 1750)*. Thames&Hudson, Londra, 1992
- Ganslandt, Rüdiger și H. Hofmann *Handbook of Lighting Design*, Erco Edition, 1992
- Gehl, Jan și Birgitte Svarre *Cum se studiază viața urbană*, trad. Silvia Gugu, igloomedia, București, 2015
- Gimeno-Martinez, Javier *Design and National Identity*. Bloomsbury Academic, 2016
- Heller, Steven *The Education of a Typographer*, New York : Allworth Press, 2004
- Heskett, John *Design: A Very Short Introduction*, Oxford University Press, 2005, https://www.unirc.it/documentazione/materiale_didattico/597_2011_289_10941.pdf
- Huygen, Frederique *British Design (Imagine and Identity)*. Thames & Hudson, 1989
- Itten, Johannes *The Elements of Colour* [1961], ed. Faber Birren, New York, Van Nostrand Reinhold Company, 1970
- Lidwell, William, Holden Kritina și Jill Butler. *Universal Principles of Design. 125 Ways to Enhance Usability, Influence Perception, Increase Appeal, Make Better Design Decisions, and Teach through Design*. Rockport Publishers, 2010. <http://www.ebooks-share.net>
- Manzini, Ezio *Designul, când toți suntem designeri. O introducere în inovație socială*, trad. Simona Nichiteanu, Ed. Vellant, 2017
- Marcu-Lapadat, Marius *Introducere în arhitectura de interior*. București, Editura Simetria, 2013
- Margolin, Victor *World History of Design*, 3 vol., Bloomsbury Academic, Londra, 2015
- Meggs, Philip B. și A. Purvis *History of Graphic Design*, John Wiley and Sons Inc., 5 ed., 2012
- Norman, Don(ald) *The Design of Everyday Things: Revised and Expanded Edition*, New York, Basic Books, 2013/ *Designul lucrurilor de zi cu zi*, trad. Mihaela Sofonea, ed. 1, București, Editura Publica, 2010
- Papanek, Victor *Design for the Real World: Human Ecology and Social Change*. New York, Pantheon Books, 1971 (sau orice altă ediție)/ *Design pentru lumea reală. Ecologie umană și schimbare socială*, trad. Cristina Sabău și Roxana Aneculăesei, Editura Publica, 2018
- Pevsner, Nikolaus *Pioneers of Modern Design*. Penguin Books, 1982
- Pile, Jonathan *A History of Interior Design*, Wiley, 2000
- Poore, Jonathan *Interior Colour by Design. A Tool for Architects, Interior Designers and Homeowners*, Rockport Publishers, Massachusetts, 1994
- Raizman, David *History of Modern Design*. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall; London: Laurence King Pub., 2004
- Sparke, Penny *An Introduction to Design and Culture in the Twentieth Century*. New York: Harper & Row, 1986
- . *The Modern Interior*, Reaktion Books, Londra, 2008
- Woodham, Jonathan M. *A Dictionary of Modern Design*. Oxford; New York: Oxford University Press, 2004
- xxx *Design since 1945*. Philadelphia Museum of Art, 1984
- xxx *Encyclopedia of Design*, vol. I-III, Bloomsbury Publishing House, Londra, 2016

FILME

- xxx *The Genius of Design. The Compelling Five Part Series of Designs that Shaped our Lives*. BBC Documentary, 2010, <http://youtube.com>
- xxx Abstract: The Art of Design, Netflix design documentary series (2017-present)

xxx <https://www.nowness.com/series/in-residence/> Architecture and Interior Design Series

Doberman The Frontiers of Design, 2018/ <https://frontiersfilm.com/>

Hustwit, Gary *Design Trilogy: Helvetica* (2007), *Objectified* (2009), *Urbanized* (2011); *Rams* (2018), <http://www.hustwit.com/>

Rose, Aaron *Beautiful Losers*, Sidetrack Films, 2008, documentar despre cultura DIY

REVISTE, PERIODICE

Abitare, AD, Design Review, Design Issues, Design Research Quarterly, Journal of Design History, Journal of Sustainable Design Product, Journal of Modern Craft, ICON, International Journal of Design, Inview, Interni, Domus, Mondo, Form, Design Report, Applied Arts Magazine, Detail, Blueprint, AIGA Journal of Graphic Design, Eye, Novum, Print, Dezeen, Design and Culture, designboom etc.

DeSIGN Buletin (1998-2003), *Igloo, Arhitectura, Zeppelin, ArhitectDesign, IDEA artă+societate*